
Tertialrapport 2
Äldrenämnden
Tertial 2 2018

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Verksamhetsresultat	4
2.1	Bästa utveckling för alla.....	4
	<i>Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.</i>	4
2.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	6
	<i>Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmuntrar till olika former av möten.</i>	6
2.3	Stark och balanserad tillväxt	6
	<i>Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.</i>	6
2.4	Maximalt värde för skattepengarna	7
	<i>Äldreomsorgen utvecklas utifrån nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.</i>	7
3	Ekonomiskt resultat	9
4	Investeringar	12
5	Sjukfrånvaro bland kommunens medarbetare	13
6	Åtgärdsplan	14

I Sammanfattning

Prognosen för året är -770,3 miljoner kronor vilket ger ett överskott på cirka 37 miljoner kronor. Med undantag för korttidsboende och myndighet och huvudmannaskap har alla verksamheter en positiv prognos jämfört med budgeten.

2 Verksamhetsresultat

Lägesrapportering av särskilda uppdrag från kommunfullmäktige

Översyn dagverksamhet

Äldreenheten har fått i uppdrag att göra en översyn av dagverksamheten med avsikt att säkra hög kvalitet och ett brett utbud. Översynen avser både regelverk, ersättningsmodell och ersättningsnivåer. Äldreenheten har gjort en översyn och föreslår förändring av kundvalet för att säkra en hög kvalitet och ett brett utbud av dagverksamheter för seniorer med omvårdnadsbehov.

Fortsätta införande av Combine med bland annat ”Mina sidor”

Projektet pågår och den första fasen i projektet, riksfärdtjänst och inkomstförfrågan kommer att införas under november.

Arbeta för att underlätta för anhöriga och närstående till personer med bland annat demenssjukdomar

Under hösten görs revidering av överenskommelser kring uppdraget avseende anhörigstöd och demenssjuksköterska där detta perspektiv beaktas. Det planeras insatser under hösten som kommer underlätta för anhöriga eller närstående genom digitalisering i form av införande av mina sidor. Ett arbete pågår med samverkan med bl.a. anhörigföreningen men ytterligare arbeten planeras under hösten för utökad samverkan.

Ta fram en utredning om vilka effekter äldreboomen i Nacka kommer att få och hur den ska mötas med boende och omsorg av hög kvalitet.

Utredning pågår och innefattas i handlingsplanen för en äldrevänlig kommun. Denna ska återrapporteras till Äldrenämnden i november.

2.1 Bästa utveckling för alla

Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.

Kommentar

Flexibilitet och snabbhet

Arbetet med att förenkla och öka tillgängligheten för kunderna fortsätter genom införandet av Mina sidor så att Nackas seniorer har möjlighet till en säker digital kommunikation med myndigheten och anordnare.

Delaktiga kunder

Genom införandet av Individens behov i centrum IBIC som är ett systematiskt behovsinriktat arbetssätt säkerställs att den enskilde får hjälp och stöd utifrån sina individuella behov och inte utifrån tillgängliga insatser. IBIC möjliggör även uppföljning av resultat på individ- och gruppnivå och kvalitetsjämförelser mellan anordnare. Projektet är tvåårigt.

Flertalet arbeten pågår där seniorerna görs delaktiga på gruppnivå. Tjänstedesign är en metod som används för att få seniorers delaktighet i hur de vill kommunicera med och vilken information de är hjälpta av från äldreheten. Ytterligare delaktighet ges i utformningen av hemsidan. I utredningar inhämtas seniorrådets synpunkter samt annan förening eller organisation som anses lämplig för sammanhanget.

Hälsofrämjande insatser

En översyn har gjorts av dagverksamheter, mötesplatser och träffpunkter som har presenterats för nämnden under våren.

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål	
■	(N) Andel kunder som upplever en trygg och säker hemgång från slutenvården			60 %	80 %	T1 T2 T3
●	(N) Antal unika medarbetare inom hemtjänsten som besöker den enskilde under en period om 14 dagar			12	12	T1 T2 T3

(N) Andel kunder som upplever en trygg och säker hemgång från slutenvården

Under april månad skrevs 102 personer ut från geriatriken till hemmet. 25 personer av dessa kontaktades via telefon av äldrevägledaren. På frågan "Var du orolig inför hemgång?" svarade 60 % att de inte var det, 35 % att de kände sig oroliga och 5 % att de inte visste.

Första mätningen var en pilot för att hitta lämpliga intervjufrågor. Under tiden har äldrevägledarrollen struktureras om. Detta är anledningen till att endast 25 personer blivit uppringda. Äldrevägledarrollen kommer framöver fördelas på tre personer och inte på en som det var tidigare.

Från och med september är äldrevägledarna på plats på geriatriken, de ringer upp kunderna efter hemgång. En rutin har upprättats för detta.

Det finns ett regionalt uppdrag på landstingsnivå att följa upp hur patienterna upplever den nya utskrivningsprocessen, denna uppföljning är ännu inte påbörjad efter som processen ännu inte sjösatts.

(N) Antal unika medarbetare inom hemtjänsten som besöker den enskilde under en period om 14 dagar

Indikatorn beskriver medelvärdet av antal olika personal som en kund möter under en 14-dagarsperiod. Måttet avser de personer, 65 år eller äldre, som har två eller fler besök av hemtjänsten varje dag. Trygghetslarm och matleveranser räknas inte. Mätningen avser tiden 07.00- 22.00. Hemsjukvårdspersonal redovisas inte. Undersökningen genomförs nationellt under valfri sammanhängande normal fjorton dagarsperiod under hösten. Nackas kunder hade då i snitt 12 personal hos sig under en 14-dagarsperiod. Nacka var 2017 rankad 30 av 240 i öppna jämförelser. Medel i landet är 15 personal under ovan period. Av de kommuner som Nacka vill jämföra sig med så befinner vi oss strax över medel som är 11,71 personal under en 14-dagarsperiod (Solna 10, Danderyd 13, Täby 11, Sollentuna 12, Tyresö 12).

2.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmuntrar till olika former av möten.

Kommentar

Nacka - en äldrevänlig kommun

Under sommaren har arbetet med Nacka som en äldrevänlig kommun intensifierats. Under september presenteras en strategi för hälsosamt åldrande för att Nacka ska bli en äldrevänlig kommun. I strategin för hälsosamt åldrande är målet att Nackas seniorer ska ha goda förutsättningar för hälsosamt åldrande dvs ”processen att utveckla och bibehålla ett funktionstillstånd som möjliggör välbefinnande hela livet.” Strategin bygger på världshälsoorganisationens (WHO) globala strategi och handlingsplan för åldrande och hälsa. Under november presenteras en efterföljande handlingsplan för en äldrevänlig kommun inom sex strategiska utvecklingsområden. En grundförutsättning för framgång är att Nackas seniorer är delaktiga i genomförandet.

Dagverksamhetens framtida utformning och annan öppen verksamhet ses över

En översyn över dagverksamhet för äldre med avsikt att säkra hög kvalitet och brett utbud har utförts på kommunfullmäktiges uppdrag. Översynen har presenterats för nämnden under våren och innebär förslag om förändring av auktorisationsvillkor avseende dagverksamhet. I översynen ses också det totala utbudet av hälsofrämjande insatser över för att få en bättre bild av hur utbudet behöver utvecklas och komplettera dagverksamheten. I förslaget presenteras därför även Öppna mötesplatser och träffpunkter för att öka den sociala delaktigheten.

2.3 Stark och balanserad tillväxt

Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.

Kommentar

Dialog och uppföljning utvecklar välfärden

För att säkra en god kvalitet för våra kunder behöver kommunen erbjuda bra och konkurrenskraftiga villkor för anordnare samt genomföra effektiv uppföljning av kvaliteten utifrån ett kundperspektiv. En dialog har pågått under våren 2018 med anordnarna inom hemtjänsten. De har lyft upp utmaningar utifrån hur villkoren är utformade. En mer genomgripande översyn av kundvalet har genomförts och presenterats för nämnden i juni. Inom ramen för översynen har två möten med anordnare av hemtjänst ägt rum. Anordnarnas bidrag, omvärldsbevakning och jämförelse med andra kommuner i kombination med professionen och kundernas erfarenheter har varit viktiga inspel till att gemensamt kunna utveckla kundvalet och därigenom välfärden.

Mångfald av boendeformer för att möta seniorers önskemål

En mångfald av boendeformer för äldre kommer att vara en central del för att möta äldres önskemål och behov. I maj öppnade ett nytt särskilt boende, Sarahemmet, för äldre med 54 platser i

Ältadalen. Boendet ligger i anslutning till ett natur- och friluftsområde med en vacker trädgård. Verksamheten fokuserar på trivsamt samvaro i en speciellt anpassad inne- och utemiljö, modern teknik och innovativa lösningar. I maj öppnade delar av boendet upp och resterande öppnade efter sommaren. Trygghetsbostäder planeras i Centrala Nacka, Orminge Centrum, Saltsjöbadens Centrum och Älta Centrum, alla med närhet till handel, service och kommunikationer. Kommunens första Trygghetsboende med cirka 100 platser i Graninge kommer vara klart för inflyttning 2019. Den som på grund av ålderdom inte längre kan bo kvar hemma ska kunna välja särskilt boende. Genom kundvalet för särskilt boende kan den äldre välja det boende som bäst svarar mot önskemål och behov.

Korttidsplatser upphandlade

Under våren genomfördes en ny upphandling av korttidsplatser. Till följd av upphandlingens utfall samlas nu de 22 korttidsplatserna på Saltsjöbadens Sjukhus, Vardaga, Båthöjden Plaza och Danvikshem som tidigare erbjudit korttidsplatser växlade om sina platser till permanenta. Vid den omväxlingen kunde de som befann sig på korttidsboende i väntan på särskilt boende stanna kvar på den plats man befann sig om så önskats. På så vis utökades också platsantalet med 13 platser (9 demensplatser och 4 somatiska).

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål	
	Andel personer som beviljats särskilt boende och får plats inom 90 dagar			100 %	100 %	T1 T2 T3

Andel personer som beviljats särskilt boende och får plats inom 90 dagar

Samtliga har fått ett första erbjudande inom 90 dagar.

2.4 Maximalt värde för skattepengarna

Äldreomsorgen utvecklas utifrån nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.

Kommentar

Underlätta för anhöriga

Under hösten görs revidering av överenskommelser kring uppdraget avseende anhörigstöd och demenssjuksköterska där detta perspektiv beaktas. Det planeras insatser under hösten som kommer underlätta för anhöriga eller närstående genom digitalisering i form av införande av mina sidor. Ett arbete pågår med samverkan med bl.a. anhörigföreningen men ytterligare arbeten planeras under hösten för utökad samverkan.

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål	
	Antal kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten	0	0	1	40	T1 T2 T3
	(N) Antal individer som har fått anhörigstöd			78		T1 T2 T3

Antal kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten

Ny projektledare har påbörjat uppdraget under mars månad. Nytt omtag sker och 1 person har fått mobilt trygghetslarm beviljat.

(N) Antal individer som har fått anhörigstöd

Antal som blivit beviljade anhörigavlastning i hemmet t o m 31 augusti är 78 stycken (45 män och 33 kvinnor)

Antal som blivit beviljade växelboende t o m 31 augusti 2018 är 22 stycken (varav 17 män och 5 kvinnor).

Omvårdnadsbidrag är också en insats som riktar sig till att avlasta anhörig. Den ingick inte i rapportering för T1 och räknas därför inte heller med i T2. Utfallet är dock 61 personer varav 40 män och 21 kvinnor.

Det finns mörkertal gällande kortare avlastningsperioder på korttidsboende samt för de personer som är beviljade dagverksamhet för att avlasta anhörig. Det saknas för närvarande en bra metod att mäta det.

3 Ekonomiskt resultat

Utfall perioden januari-augusti 2018

Utfallet är -567,7 miljoner kronor vilket ger ett överskott för perioden med 30 miljoner kronor.

Hemtjänsten har ett periodöverskott på 10,1 miljoner kronor. Det beror på färre kunder än budgeterat. Särskilt boende (check) +15,7 miljoner och särskilt boende (avtal) +1,6 miljoner kronor. Periodavvikelsen beror på färre äldreboendeplatser än beräknat. Däremot har kostnaden per plats för äldreboende - check varit högre än budgeterat.

Prognos för året 2018

Prognosen för året är -770,3 miljoner kronor vilket ger ett överskott på cirka 37 miljoner kronor. Med undantag för korttidsboende och myndighet och huvudmannaskap har alla verksamheter en positiv prognos jämfört med budgeten.

Hemtjänst +13,7 miljoner kronor

Antalet kunder är lägre än budgeterat och prognosen för mars. I prognosen är medtaget vissa kostnadsökningar på grund av nya villkor, förstärkt hemtjänst som alternativ för korttidsboende.

	Prognos 2018	Jan-aug	T2 2018	T1 2018	År 2017	T1	T2	T3
Antal kunder med utförd hemtjänst, genomsnitt	1 277	1 280	1 269	1 291	1 318	1 355	1 312	1 288
Antal tim/kund med utförd tid hemtjänst	32,2	31,9	32,6	31,2				

Trygghetslarm +/- 0 kr

Prognosen innebär en förbättring jämfört med T1 med 1 miljon kronor. Sedan T1 har avtalet med Tieto för införande av traditionella trygghetslarm hävts. En del av kostnaderna för införandeprojektet för trygghetslarm kan finansieras med stimulansmedel vilket också minskar kostnaderna.

Korttidsvård -6,2 miljoner kronor

Prognosen för korttidsvården är -25,6 miljoner kronor. Den 1 september börjar ett nytt avtal att gälla för korttidsvården med halverat antal abonnemangsplatser. Det kommer innebära lägre kostnader totalt sett för korttidsvården. I T1 var det medtaget omställningskostnader i samband med övergång till det nya avtalet. Förändringen har hittills gått mycket bra vilket innebär att prognosen har förbättrats något jämfört med T1. I samband med minskningen har sammanlagt 13 platser på korttidsboende i stället blivit demensplatser inom kundvalet för särskilt boende. I och med att antalet platser minskar kommer ett antal kunder erbjudas förstärkt hemtjänst i samband med hemgång från sjukhuset vilket ökar kostnaderna för hemtjänsten, andra har erbjudits särskilt boende.

Verksamheter inom LSS +3,7 miljoner kronor

Kostnader för åtta personer +65 år med insats gruppboende LSS har överförts från och med halvårsskiftet. Observera att det medför en helårseffekt som gör att budgeten kommer att gå åt 2019.

Särskilt boende kundval och avtal, sammanlagt + 20,9 miljoner kronor

Tabellen nedan visar antal personer som har beviljats plats per månad och genomsnitt för januari-augusti samt antalet personer från annan kommun som har beviljats plats på äldreboende i Nacka.

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug	Summa	Utfall perioden
										medeltal
Antal beviljade platser äldreboende inkl särskilt boende avtal	20	27	19	26	25	21	19	24	181	23
Varav beviljat utomkommunal sökande	2	2	4	2	5	3	0	4	22	3
Andel bifall av totalt antal ansökningar	96%	85%	72%	93%	91%	83%	95%	82%		86%

Särskilt boende (check) + 18,9 miljoner kronor

I början av april/maj öppnade Sarahemmet (Ältadalen) och 18 personer flyttade in där från Nacka. Detta påverkade inte antalet boendeplatser totalt. Antalet platser har varit lägre än budget under hela perioden. I augusti/september växlades 13 platser från korttidsboende till demensplatser inom kundvalet. Dessa platser har utnyttjats av avackabor. Bedömningen är att de som beviljas plats kommer att kunna få det och att antalet platser kommer att minska något under resterande del av året. Det gör att antalet platser är lägre än antalet budgeterade platser. Däremot kostar platserna 15 tusen kronor mer per plats brutto än budgeterat på grund av att de boende har bedömts till högre nivåer. Det uppskattas kosta cirka 9,8 miljoner kronor extra jämfört med budgeten.

Särskilt boende check	Utfall den sista dagen i månaden								Utfall t.o.m. aug	Budget	Prognos
	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug			
Antal platser	648	640	631	646	643	639	648	664	645	685	650
Bruttokostnad Tkr/plats									686	670	685

Särskilt boende (avtal) + 2,0 miljoner kronor

Överskottet för avtalade boendeplatser beror på att de kostar mindre per plats än budgeterat. I sommar har det beviljats en psykiatrisk plats vilket ökar kostnaderna något under hösten.

	Utfall den sista dagen i månaden								Utfall t.o.m. aug	Budget	Prognos
	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug			
Särskilt boende avtal profil	37	37	37	37	37	37	36	37	37	32	37
Särskilt boende avtal HVB	13	13	13	13	11	11	11	10	12	17	12
Total	50	50	50	50	48	48	47	47	49	49	49
Tkr/plats bruttokostnad									915	955	928

Övriga verksamheter +3,8 miljoner kronor

Prognosen beror på lägre kostnader för bostadsanpassning och att ej utnyttjad budget för mötesplatser

Myndighet och huvudmannaskap - 1,4 miljoner kronor

Se vidtagna åtgärder under rubriken åtgärdsplan.

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Helår budget och prognos 2018		
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget- avvikelse	Budget netto	Prognos netto
Hemtjänst - check	22 052	-136 961	-114 909	-124 999	10 090	-187 498	-173 790	13 708
Trygghetslarm - ej check	1 891	-7 564	-5 673	-5 832	159	-8 748	-8 748	0
Dagverksamhet äldre - check	337	-3 414	-3 077	-4 583	1 507	-6 875	-4 950	1 925
Ledsagning - check	42	-764	-721	-986	265	-1 479	-1 085	394
Avlösning - check	57	-988	-931	-986	55	-1 479	-1 458	21
Korttidsvård - ej check	2 590	-22 822	-20 233	-12 940	-7 293	-19 410	-25 600	-6 190
Verksamhet med beslut enl LSS -	83	-6 788	-6 705	-10 405	3 700	-15 607	-11 955	3 652
Särskilt boende - check	27 829	-302 241	-274 412	-290 098	15 686	-435 147	-416 237	18 910
Särskilt boende - avtal	1 805	-29 733	-27 928	-29 536	1 608	-44 304	-42 294	2 010
Övrig verksamhet	3 068	-25 491	-22 423	-26 777	4 354	-40 149	-36 350	3 799
Myndighet & Huvudmannaskap	0	-30 223	-30 223	-29 823	-400	-44 958	-46 369	-1 411
Nämnd och nämndstöd	0	-751	-751	-1 070	319	-1 605	-1 430	175
Summa	59 755	-567 740	-507 985	-567 571	30 049	-807 259	-770 266	36 993

4 Investeringar

Äldrenämnden har inga investeringar

5 Sjukfrånvaro bland kommunens medarbetare

Enheten har tre hälsoombud som arbetar hälsofrämjande. De har en rad olika aktiviteter planerade för att främja hälsa och minska sjukfrånvaro hos medarbetarna. Under våren har stegtävling och ett mindre lopp arrangerats. I juni arrangerades föreläsning om kontorsyoga, djupandning, sömn och stress. Vid analys av resultatet av sjukfrånvaron kan man se att biståndshandläggarna är den grupp med högst sjukfrånvaro. En rekrytering har gjorts av gruppledare som börjar den 1 oktober vars uppdrag blir att fördela arbetet, vara ansvarig för ärendedragningar etc. struktur och stabilitet kring arbetsbelastning kan verka positivt och sänka sjukfrånvaron.

6 Åtgärdsplan

Åtgärdsplan för myndighet och huvudmannaskap

Förändring av äldrevägledarrollen:

- Förändringen består i att arbetsuppgiften som äldrevägledare läggs ut på befintliga biståndshandläggare. Ingen inskränkning görs av äldrevägledarrollen men en omstrukturering av arbetssätt.

Rekrytering av gruppledare:

- Biståndshandläggargruppen behöver förstärkas med en bättre struktur för att uppnå högre tillgänglighet för medborgarna och en bättre arbetsmiljö. Rekrytering av gruppledare har skett och börjar den 1/10. Gruppledarens finansieras inom befintlig ram.

Omorganisation med stadigvarande förflyttning:

Stöd- och handläggargruppen kommer att omorganiseras och medarbetarna i gruppen kommer att delas upp och ingå i de andra två grupperna, kvalitet och stöd samt biståndshandläggargruppen, inom äldreenheten. Omorganisation görs med en väg in för färdtjänsten och färdtjänsthandläggarna (2st) kommer tillhöra kontaktcenter.

Detta innebär en stadigvarande förflyttning för de flesta medarbetarna i stöd- och handläggargruppen, dvs. att medarbetare behåller sina tjänster samt arbetsuppgifter. Några undantag finns för vissa roller där en driftsinskränkning sker.

Driftsinskränkning av följande funktioner:

- Gruppchef
- Assistent socialtjänst
- Systemutvecklare
- Projektledare

Sammanfattning:

Stadigvarande förflyttning:

- 3 avgiftshandläggare
- 1 ekonomiadministratör
- 2 färdtjänsthandläggare
- 2 bostadsanpassningsbidragshandläggare
- 2 boendesamordnare

Driftsinskränkning:

- Gruppchef
- Assistent socialtjänst
- Systemutvecklare
- Projektledare

Ytterligare organisationsförändring:

- Förändring av Äldrevägledarrollen
- Rekrytering av gruppledare